

رویکرد فعال تأمین اجتماعی در حوزه جوانی جمعیت

مدیرکل فرهنگی، اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی با اشاره به اینکه این سازمان با فاصله‌گیری از شعارزدگی، اقدامات اثرگذاری را در اجرای قانون رشد و جوانی جمعیت اجرایی کرده، گفت: «سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان سازمانی با منابع درآمدی و مأموریت‌ها و تعهدات قانونی مشخص در قبال بیمه‌شدگان و بازنشستگان، اجرای دقیق و کامل قانون جوانی جمعیت و رفع دغدغه جمعیتی کشور را به‌صورت فعالانه، جدی و در حد مقدرات و منابع پیگیری می‌کند.»

محسن تقیانی در بازدید از سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و با حضور در غرفه «خانواده ما» که از سوی این سازمان با هدف فرهنگ‌سازی در حوزه جوانی جمعیت دایر شده، افزود: «سازمان تأمین اجتماعی از سال ۱۴۰۲ اقدامات فرهنگی مرتبط با رشد و جوانی جمعیت را به‌صورت جدی آغاز کرده است. این اقدامات با محوریت توسعه فرهنگی در حوزه رشد و جوانی جمعیت در دستور کار قرار گرفت و در اولین اقدام، جشنواره پوستر با عنوان «فرداساز» و با موضوع حمایت از نهاد خانواده و جوانی جمعیت طراحی و اجرا شد.» او یادآور شد: «در نمایشگاه کتاب تهران امسال تعدادی از پوسترهای برگزیده این رویداد به‌صورت واقعیت مجازی در غرفه «خانواده ما» به نمایش درآمده که استقبال خوبی از آن صورت گرفته است.»

تقیانی با تأکید بر اینکه سازمان تأمین اجتماعی در این دوره مسائل فرهنگی را از شعارزدگی خارج و به عمل و اقدام جدی و مؤثر تبدیل کرده، گفت: «در آینده نزدیک، دوره دوم رویداد «فرداساز» در قالب‌های جدید همچون موشن گرافیک و انیمیشن برگزار خواهد شد. اقدامات تأمین اجتماعی در اجرای قانون رشد و جوانی جمعیت تنها معطوف به اقدامات فرهنگی نبوده و اقدامات متنوع و قابل‌قبولی در این زمینه صورت گرفته و در صورت تأمین اعتبار، سازمان تمام تکالیف بیمه‌ای مصرح در این قانون را اجرایی خواهد کرد.»

عبور از چالش جمعیتی، مستلزم یک عزم ملی است

غلامحسین رضوانی، نماینده مردم تهران در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی با حضور در غرفه «خانواده ما» سازمان تأمین اجتماعی در سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، گفت: «اقدام ارزشمند سازمان تأمین اجتماعی در حاشیه نمایشگاه کتاب تهران، گامی مقدمانی برای ترویج فرهنگ فرزندآوری و حمایت از نهاد خانواده است که استمرار آن می‌تواند در موضوع جوانی جمعیت بسیار مؤثر و مفید باشد.»

رضوانی در جریان بازدید از غرفه سازمان تأمین اجتماعی، با اشاره به غفلت چندساله برخی دستگاه‌ها نسبت به مسئله جمعیت افزود: «فلس توجیه تأمین اجتماعی به موضوع جمعیت چه از این لحاظ که پیامدهای عملیاتی برای کشور و این سازمان دارد و چه از این حیث که اقدامی فرهنگی برای ترویج فرهنگ فرزندآوری و حمایت از خانواده محسوب می‌شود، بسیار ارزشمند و قابل تقدیر است.» او با بیان این که مسئله جمعیت چالشی است که برای حل آن به عزم ملی نیاز داریم، ادامه داد: «همه نیروها و جریان‌ها و سازمان‌ها و دستگاه‌ها باید در این باره به میدان بیایند و صرف هم‌افزایی دولت و مجلس یا مجلس و سازمان تأمین اجتماعی کافی نیست. حتی مجموعه‌های مردم‌نهاد نیز برای عبور از این چالش باید در کنار نهادهای دولتی و حاکمیتی قرار بگیرند تا ان شاءالله در فرصت پنجره جمعیتی که چند سال از آن باقی مانده، اقدامات خوبی در این رابطه انجام گیرد.»

نماینده مردم تهران در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اهتمام مجلس انقلابی برای عبور از این چالش اضافه کرد: «مجلس شورای اسلامی با طرح و تصویب قانون جوانی جمعیت و اجرای آن، گام مهمی در مسئله جمعیت و فرزندآوری برداشت. ان شاءالله با استمرار اجرای این قانون و اقدامات تکمیلی در این حوزه، نتایج خوبی در راستای جوان‌سازی جمعیت در کشور حاصل شود.»

سی‌وپنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به‌منابه بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی سال از ۱۹ اردیبهشت ماه در مصلای تهران آغاز به کار کرده و تا ۲۹ اردیبهشت ادامه دارد. سازمان

علاوه بر تعامل مستقیم با مردم، این سازمان دستورالعمل‌های متعدد دیگری نیز برای این حضور تعریف کرده است. به همین منظور و با هدف حمایت از فرهنگ کتاب و کتابخوانی و همچنین تشویق قشر بزرگ و فرهیخته دانشجویان و دختران و بانوانی که محوریت اصلی خانواده را در فرهنگ ایرانی اسلامی تشکیل می‌دهند؛ در نمایشگاه امسال برای افرادی که نخستین بار نسبت به عقد قرارداد در یکی از طرح‌های بیمه دانشجویان یا بیمه زنان خانه‌دار و دختران اقدام کنند (مشروط به پرداخت حق بیمه خود تا پایان خرداد ۱۴۰۳) هدیه ویژه‌ای در نظر گرفته است. سازمان در این قالب بن خرید ۴۰۰ هزار تومانی کتاب ویژه نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به مشمولان اعطای می‌کند که از طریق سامانه فروش مجازی نمایشگاه (book.icfi.ir) قابل استفاده است.

در غرفه سازمان تأمین اجتماعی چه خبر است؟

برنامه‌های فرهنگی متعددی از طرف سازمان تأمین اجتماعی برای این ایام طراحی شده که از جمله آن‌ها می‌توان به برپایی غرفه «خانواده ما» اشاره کرد. اگر شما هم طی روزهایی که از این نمایشگاه گذشته برای بازدید از آن حضور یافته باشید بدون شک غرفه سازمان تأمین اجتماعی را مقابل ورودی ۱۳ و ۱۴ شبستان دیده‌اید. در این غرفه سازمان در کنار ارائه خدمات متعدد بخشی را نیز با عنوان «خانواده ما» در نظر گرفته که در قالب آن آیت‌های متعددی برای خانواده در نظر گرفته شده است. از جمله این موارد می‌توان به «رادیو ما»، «فرما»، «روای ما»، «قصه ما» و «تصور ما» اشاره کرد. در بخش «رادیو ما» محتوای شنیداری با همراهی خانواده‌ها تولید می‌شود. البته همراهی مردم با تأمین اجتماعی به اینجا ختم نمی‌شود و تولیدات تصویری نیز در این غرفه با تکیه بر آخرین فناوری روز دنیا به‌شکل واقعیت مجازی در بخش «فرما» به نمایش در می‌آید.

رادیو خانواده ما با اجرای زنده مژده لواسانی و مرکز ارتباط و نظارت مردمی تأمین اجتماعی (CRM) دنبال می‌شود. این غرفه که مخاطب اصلی خود را خانواده‌ها قرار داده، از شخصیت‌های خانواده تأمین به‌صورت رسمی برای بازدیدکنندگان از نمایشگاه کتاب تهران رونمایی کرده است. رادیو ما تولید قصه خانواده‌های ایرانی را در قالب پادکست و ویدئوکست و قصه‌هایی با محوریت زنان و مادران برای بیشتر دیده شدن و بیشتر شنیده شدن زنانی که اولین تربیت‌کنندگان مردان و زنان آینده جامعه هستند، در دستور کار خود قرار داده است. رادیو خانواده ما یکی از بخش‌های پر مخاطب غرفه است. در این برنامه گفت‌وگو محور، مژده لواسانی ضمن میزبانی کارشناسان حوزه اجتماعی و خانواده با آن‌ها در مورد خانواده، روابط اعضای خانواده، چالش‌های نوجوانی و جوانی به گپ‌وگفت می‌نشیند.

همچنین در این برنامه رادیویی- تلویزیونی علاقه‌مندان به اجرا می‌توانند در تست اجرا شرکت کنند و خود را محک بزنند.

در بخش رادیو ما، خانواده‌ها از تجربه زیست مشترک خود می‌گویند که ماحصل آن در قالب پادکستی روزانه منتشر می‌شود. در این پادکست افرادی که با

خانواده خود به غرفه سر می‌زنند به گفت‌وگو می‌نشینند و از داستان زندگی خود می‌گویند، داستانی که غم و شادی، اشک و لبخند را در کنار یکدیگر دارد. از دیگر بخش‌هایی که در غرفه «خانواده ما» مورد توجه قرار گرفته طراحی بخشی به‌نام «قصه ما» است که در واقع فرصتی است برای روایت قصه‌ای که هر روز اعضای خانواده آن را نگارش می‌کنند و سازمان تأمین اجتماعی در این قصه نقش حامی را برعهده گرفته است.

از سوی دیگر در قالب «روای ما» طی سال‌هایی که اعضای خانواده مشغول نگارش قصه حال خود هستند، سازمان کمک می‌کند تا رویای سال‌های آینده هر کدام از اعضای خانواده به حقیقت بپیوندد، رویایی که شاید در سال‌های انتهایی زندگی بیش از پیش تحقق پیدا می‌کند و آن چیزی نیست جز شیرینی حال خانواده ما. به عبارت دیگر خانواده ما محلی است که از رادیو ما تا مرکز ارتباط و نظارت مردمی سازمان قصه این خانواده را به خوبی روایت می‌کنند. روایتی از جنس پرسش و پاسخ و رفع دغدغه خانواده‌ها.

فناوری در اختیار خانواده

فرمانبیز بخشی فناوری محور است که مخاطبان از پشت عینک واقعیت مجازی، مجاز و واقعیت را در کنار یکدیگر نگاه می‌کنند که تا به امروز تجربه جذابی را در اختیار همراهان خود گذاشته است، تجربه‌ای که اساس آن بار دیگر بر پایه خانواده و توجه به بنیادی‌ترین بخش یک جامعه شکل گرفته است.

گذشته، حال و آینده در ۴۰ قالب

تصویر ما نیز بخشی است که گذشته، حال و آینده هر بیننده‌ای را در قالب ۴۰ کلیپ کوتاه به او نمایش می‌دهد، در این بخش از غرفه خانواده ما ۴۰ کلیپ کوتاه با محوریت دو موضوع فرزندآوری و ازدواج یک فرد توسط همکاران

به منظور حمایت از فرهنگ کتابخوانی انجام شد

حضور متفاوت تأمین اجتماعی در نمایشگاه کتاب

تأمین اجتماعی نیز به‌عنوان بزرگ‌ترین نهاد خدمت‌رسان به مردم در این نمایشگاه حضور یافته تافرصتی برای برقراری ارتباط مستقیم و رودررو با مردم که ذی‌نفعان اصلی این سازمان هستند، فراهم کند.

اجتماعی خود را از دست می‌دهند و نمی‌توانند نقش تأثیرگذاری در جامعه و خانواده داشته باشند.

این عضو تشکل مدار مادران انقلابی، تغییر نگاه افراد به موضوع فرزندآوری و لذت شیرین مادر شدن را مهم‌ترین هدف این تشکل بیان کرد و افزود: «در کنار ارتباطات مجازی، یکی از اقدامات مهم ارتباطات و جلسات حضوری است که اعضا در کنار یکدیگر به رشد خود و فرزندان خانواده ایرانی کمک می‌کنند و تشکل در کنار اعضا برنامه مشخصی را برای اعضا تدوین کرده است.

آینده خانواده و جامعه در دستان سازمان تأمین اجتماعی

بنیامین نعیمانی، پژوهشگر حوزه اجتماعی در دومین نشست بر گزار شده تأکید کرد: «نقش تربیتی پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها در تربیت فرزندان به دست فراموشی سپرده شده است. سازمان تأمین اجتماعی با تأکید بر فلسفه وجودی خود مبنی بر ساخت آینده جامعه می‌تواند در پرورش فرزندان تأثیرگذار باشد. سازمان تأمین اجتماعی با آموزش و توجه به موضوع ارتباطات افراد خانواده می‌تواند، به پدر و مادرها در رشد و تعالی خانواده و ارتقای سطح ارتباط فرزندان با بزرگ‌ترها کمک کند.

به اعتقاد او پدیده‌هایی بر بازتعریف خانواده ایرانی در سال‌های اخیر مؤثر بوده که از آن‌ها می‌توان به جنگ و تحریم اشاره کرد. این در حالی است که مسائل مرتبط با حوزه‌های اقتصادی، فناوری و ارتباطات مجازی بر خانواده و بازتعریف آن اثر داشته است.

در سومین نشست نیز بهزاد جامه بزرگ میزبان ابولفضل اقبالی، پژوهشگر حوزه اجتماعی و خانواده بود. در این نشست که با محوریت سیاست‌گذاری در حوزه جوانی جمعیت از منظر نقطه اتکا برگزار شد، اقبالی گفت: «فارغ از هرگونه مسائل سیاسی و حکومتی، جوانی جمعیت یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های جامعه ایرانی است.» این پژوهشگر حوزه اجتماعی و خانواده با تأکید بر اینکه تنها موضوعات اقتصادی مانع از فرزندآوری نمی‌شوند، افزود: «از گره‌های ذهنی زوج‌ها می‌توان به جملات کلیدی همچون (آینده فرزند در ایران تباه است، هزینه فرزندآوری زیاد است، کدام نوع زایمان بهتر است، چطور فرزندم را تربیت کنم، چندفرزندی و مادر شدن با توسعه فردی زنان در تقابل است و...) اشاره کرد.»

زینب جهاندار، پژوهشگر حوزه زنان و خانواده نیز در نشست تخصصی ابعاد حقوقی و اجتماعی خانواده گفت: «قوانین بسیار غنی در حوزه افزایش جمعیت در کشور وجود دارد، اما دستگاه‌ها در اجرا آن‌طور که باید اثرگذار عمل نمی‌کنند

و باید آثار عملکرد دستگاه‌های مجری بررسی شود.»

مصطفی رحماندوست، نویسنده و شاعر حوزه کودک نیز در یکی از این نشست‌ها حضور یافت و گفت: «پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها با نسل نوه‌های خود کمی فاصله دارند و روابط فعلی همچون روابط نوه و پدربزرگ‌های سال‌های گذشته نیست. در حال حاضر نقش حمایتگرایانه و ارتباط عاطفی پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها بخصوص در بزنگاه‌های عاطفی بسیار پررنگ است.»

رحماندوست توضیح داد: «باید حرف فرزندان شنیده و با آن‌ها صحبت شود. در سال‌های اخیر والدین امکانات بسیاری در اختیار فرزندان قرار می‌دهند، اما رشد و تعالی فرزندان در گرو ارتباطات عاطفی است. کتابخوانی برای فرزندان در افزایش ارتباط والدین و فرزندان و آینده‌کودکان اثربخشی دارد.» در یکی دیگر از این نشست‌ها نیز بهزاد جامه بزرگ میزبان محمدرسل تیبیک، کارشناس حوزه چاپ و تألیف کتاب بود. در این نشست که با موضوع ردیابی مسئله جمعیت و خانواده در آثار حوزه روانشناسی بر گزار شد، تیبیک گفت: «بررسی‌ها نشان از آن دارد که انتشار کتاب‌های روانشناسی بالاترین میزان را در سال‌های گذشته از آن خود کرده و این در حالی است که حوزه روانشناسی در کنار حوزه کودک و موفقیت بیش‌ترین میزان فروش را در بازار کتب چاپی به ثبت رسانده است.»

در هفتمین نشست از سلسله نشست‌های تخصصی خانواده و جمعیت که در غرفه خانواده ما (سازمان تأمین اجتماعی) برگزار شد و بهزاد جامه بزرگ میزبان میر شمس‌الدین فعال هاشمی، داستان‌نویس و منتقد ادبی بود، هاشمی گفت: «بسیاری از مفاهیم الهی از طریق داستان‌نویسی به مخاطب منتقل شده و یکی از مهم‌ترین عوامل سادگی در انتقال پیام توسط داستان، زیبایی آن است.»

رئیس فرهنگستان زبان در غرفه تأمین اجتماعی

در این روزها همچنین عده قابل توجهی از مسئولان میهمانان سازمان تأمین اجتماعی بوده‌اند. از جمله این میهمانان غلامحسین حداد عادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی بود که از غرفه سازمان دیدن کرد و در حاشیه این بازدید گفت: «از این بابت که توانستید ایده‌های مرتبط با خانواده را با این جذابیت و خلاقیت دلنشین اجرا کنید و شجاعت ارائه ایده‌های مرتبط با جمعیت را با قالب‌های جدید داشتید به شما خداحوت می‌گویم.»

سازمان با حضور بیش از ۱۰۰ بازیگر تولید شده است. در این کلیپ‌ها می‌توان به موضوعاتی همچون سربازی، تربیت فرزند، تجربه پدر و مادر شدن و حتی تجربه نوه‌دار شدن اشاره کرد. در بخش قصه ما کسودکان در کنار خانواده خود تصویری را که رنگ‌آمیزی کرده‌اند درون بازی غرفه خانواده ما که از هوش مصنوعی بهره می‌برد، قرار می‌دهند و با یک اشاره نقاشی خود را به‌صورت متحرک مشاهده می‌کنند. فاطمه صدقی و حنا جعفری، مسئولان بخش قصه ما که هر روز در نمایشگاه به همراهی و تماشای بچه‌ها برای رنگ‌آمیزی نقاشی بی‌جان پسر و دختر بچه دوچرخه‌سوار قصه ما می‌نشینند، معتقدند که بچه‌ها به دور از دنیای بزرگ‌ترها در نمایشگاه کتاب چند دقیقه‌ای را به نقاشی و رنگ‌آمیزی اختصاص می‌دهند و حال خوب آن‌ها حس و حال عجیبی در غرفه خانواده ما ایجاد می‌کند.

به روایت آن‌ها نوآوری کودکان در نقاشی خودنمایی می‌کند و زمانی که این نوآوری و بازی رنگ‌ها در دستگاه هوش مصنوعی جان دوباره‌ای می‌گیرد حال دل بچه‌ها دوچندان خوش می‌شود.

دانشجویی را شغل کن

به راحتی نمی‌توان از یکی از مهم‌ترین بخش‌های غرفه خانواده ما گذر کرد؛ مرکز ارتباط و نظارت مردمی تأمین اجتماعی (CRM) در غربی‌ترین بخش غرفه جا خوش کرده و پاسخگوی سؤالات بازدیدکنندگان است. بررسی‌ها نشان از آن دارد که بازدیدکنندگان عموماً سؤالاتی پیرامون بیمه دانشجویی، زنان خانه‌دار و درگاه خدمات الکترونیک سازمان دارند.

البته باید گفت در این ایام تعداد قابل توجهی از دانشجویان بیمه دانشجویی خود را فعال کرده‌اند و شعار «دانشجویی را شغل کن» سازمان تأمین اجتماعی در این نمایشگاه محقق شده است.

از دیگر خدماتی که امسال از سوی سازمان در نمایشگاه کتاب ارائه شده پاسخگوی مرکز ۱۴۲۰ تأمین اجتماعی است که به‌صورت حضوری در نمایشگاه کتاب تهران پاسخگوی بازدیدکنندگان است. در واقع یکی از اقدامات سال‌های اخیر سازمان راه‌اندازی مرکز ارتباط و نظارت مردمی (CRM) با شماره ۱۴۲۰ است. در قالب ارتباط با این مرکز بیمه‌شدگان می‌توانند سؤالات مختلف بیمه‌ای خود را مطرح کرده و مشاوره‌های لازم را دریافت کنند.

مرضیه غفاری، مسئول بخش CRM غرفه خانواده ما، می‌گوید: «در این بخش با توجه به برنامه سازمان مبنی بر معرفی بیمه دانشجویی و زنان خانه‌دار، پرسش‌هایی در زمینه خرید سابقه سربازی، آشنایی با درگاه خدمات الکترونیک سازمان، برنامه کاربردی تأمین با ۵۰ خدمت غیر حضوری و شرایط بازنشستگی مطرح می‌شود.»

غفاری یادآور می‌شود: «بیشتر مخاطبان بخش CRM غرفه خانواده ما در نمایشگاه کتاب تهران پدرها و دانشجویان هستند که عموماً به لحظه ثبت‌نام و عقد قرارداد خود را به‌صورت برخط با همکاری همکاران انجام می‌دهند.» مسئول بخش CRM غرفه خانواده ما می‌گوید: «یکی از مزایای بیمه دانشجویی استفاده دانشجویان ایرانی خارج کشور از این طرح است که والدین آن‌ها می‌توانند دانشجویی را برای آن‌ها به شغل تبدیل کنند.

او در انتها اضافه می‌کند: «افراد با داشتن یک قطعه عکس پرسنلی یا کد پشت کارت ملی خود می‌توانند به صورت برخط در طرح بیمه دانشجویی ثبت نام کنند.»

بررسی شرایط جمعیتی ایران در نمایشگاه

یکی از بخش‌های دیگر در نظر گرفته‌شده «همنشینی خانواده‌ها» است که در قالب این بخش میهمانان مختلف در غرفه خانواده‌ها حضور یافته و به صحبت می‌پردازند. در روزهای اول نمایشگاه در این قسمت میهمانان متعددی حضور یافتند که از جمله آن‌ها می‌توان به مصطفی رحماندوست (شاعر و نویسنده ادبیات کودک)، طیبه رمضانی (عضو تشکل مدار مادران انقلابی)، زهرا دانش‌طلب (پژوهشگر حوزه اجتماعی)، بنیامین نعیمانی (پژوهشگر حوزه اجتماعی)، ابولفضل اقبالی (پژوهشگر حوزه اجتماعی و خانواده)، زینب جهاندار (پژوهشگر حوزه زنان و خانواده)، محمدرسل تیبیک (کارشناس حوزه چاپ و تألیف کتاب) و میر شمس‌الدین فعال هاشمی (داستان‌نویس و منتقد ادبی) اشاره کرد. در واقع این نشست‌ها به این منظور طراحی شده‌اند که موضوعات مرتبط از سوی صاحب‌نظران حوزه‌های مربوطه مورد بررسی و واکاوی قرار گیرد.

اولین نشست تخصصی غرفه خانواده مادر سی‌وپنجمین نمایشگاه کتاب تهران به میزبانی زهرا دانش‌طلب با عنوان لذت مادری و با محوریت حوزه جمعیت و خانواده موضوع بر گزار شد.

در این نشست تخصصی طیبه رمضانی، عضوی از تشکل مدار مادران انقلابی گفت: «یکی از دغدغه‌های مهم و تأثیرگذار بر عملکرد و جایگاه خانم‌ها در جامعه مادر شدن آن‌هاست. بسیاری بر این باورند که با مادر شدن، جایگاه